EKEREN

TRANSITION VILLAGE

TRANSITIE = DUURZAAM SOLIDAIR SAMEN VERBINDEN WEERBAAR

Transitie Ekeren
EETBAAR EKEREN

WELKOM BIJ TRANSITIE EKEREN.
DE LENTE IS TERUG IN HET LAND!
ALS OOK DE APRILSE GRILLEN!

'De Fallus Impudicus staat al in bloei en de blaadjes krijgen bomen.'
Bij onze lentewandelingen en -fietstochten kunnen we terug genieten van de mooie bloesems. De bloesemtijd begint met de roze perzikbloesem en witte pruimenbloese , gevolgd door de kersen. Vervolgens zijn de perenbomen aan de beurt en als laatste kleuren de bomen roze van de appelbloesem.
Ook de vogels fluiten er weer lustig op los. Lentevogels zoals de oeverzwaluw, boerenzwaluw, blauwborst, grutto, tjiftjaf, zomertaling, zwartkop, kleine plevier en zwartkopmeeuw kunnen gespot worden. Dieren komen uit hun schuilplaatsen en beginnen met nestelen. Bij de schapen worden de lammetjes vroeg in de lente geboren, zodat ze tegen het eind van de zomer met voldoende reserve het moeilijke winterseizoen ingaan.
Alle planten, dus ook de landbouwgewassen, beginnen in de lente te groeien na de winterslaap. De kans op vorst wordt kleiner en er kan dus heel wat geplant worden. Vooral bolgewassen ontwikkelen zich snel tijdens de lente. Vanuit de bol kan de plant zeer snel groeien en bloeien. Tijdens onze wandelingen kunnen we genieten van de mooie narcissen en krokussen, , In het bos profiteren planten nu van het vele zonlicht zolang de bomen nog geen bladeren hebben.
Mensen slaan aan het tuinieren èn het samentuinieren. Het hagelkruispark kreeg zijn definitieve zege! In deze lentenieuwsbrief krijgen jullie een uitgebreid verslag van Sus.

SAMEN TUINIEREN IS LEUK EN ONTSPANNEND. HAGELKRUISPARK

Op vrijdag 26 maart om 11u30 vond het officiële startmoment plaats van het 'Eetbaar Hagelkruispark'.
Het was een week verplaatst omwille van de stormwinden die de openbare parken deden sluiten.
Districtsburgemeester Koen Palinckx, schepen van groen en parken , Ronny Kruyniers en Jan Willems van de Groendienst zijn hierbij aanwezig.
Aan onze groep werd gevraagd om slechts twee deelnemers af te vaardigen omwille van de strengere Corona-maatregelen die de dag daarop van start gingen.
Greet en Mark waren op de gewenste afstand aanplantingen aan het maken.
Het werd dus een bescheiden openingsmoment.

Koen Palinckx neemt het woord.
Hij verwijst naar de eerste ideeën die ontstonden binnen Transitie Ekeren om in het Hagelkruispark een eetbaar perceel in te richten.
Hij benoemt Guy Cootemans als één van de eerste bezielers van het project, Hugo Vandamme die het project probeerde ingang te doen vinden bij de toenmalige districtsbastuurders en Ludo Van Reusel, de toenmalige schepen, die ons vijf jaar geleden aanmaande om een visietekst te maken, een eerste ontwerp en een stappenplan.
En daarna zijn we gestart met overlegmomenten: vertegenwoordigers van District, groendienst en de werkgroep kwamen verscheidene keren samen om tot iets gemeenschappelijks te komen.
Uiteindelijk werd een voorstel naar het niveau van de Stad doorgestuurd om daar tenslotte een

goedkeuring te krijgen.
In september ’20 kregen we het bericht dat we echt van start konden gaan.
Het licht werd op groen gezet.
Sus licht de start toe vanuit Transitie Ekeren.
Op de EVA-markten waar Transitie zijn stand had staan, merkten we op dat er veel belangstelling was vanuit de buurtbewoners voor het idee; er kwamen veel positieve reacties.
Op 24 oktober ’18 hebben we de kans aangegrepen om op ‘Maak Ekeren mee’, ingericht door het District, onze plannen kenbaar te maken.
En in november vindt een info-moment plaats in het EVA-centrum waar heel wat respons op kwam en mensen zich bereid toonden om zich te engageren.

We zijn toen begonnen met het vormen van 4 werkgroepen:
De trekkersgroep houdt zich bezig met het totale plaatje - subsidies, samenwerking met de buurt, scholen, verenigingen, visietekst, enz… de samenwerking met Samen Tuinen Antwerpen die ons gaan ondersteunen met subsidies.
De denkersgroep buigt zich over de concrete invulling - keuze van struiken, bomen, planten, hoe de invulling best vorm krijgt, waar we terecht kunnen voor onze aankopen.
De doenersgroep is ondertussen vrij uitgebreid, steekt de handen uit de mouwen en engageert zich om werkzaamheden ter plaatse uit te voeren: aanplantingen maken, de tuinindeling ter plekke vorm geven, de tuin ter plekke uitzetten, …
De genietersgroep gaat ingezet worden voor feesten, evenementen.

EKEREN

Pluktuin van start in Hagelkruispark

Naar het voorbeeld van Essbare Stadt in de Ekerse zusterstad Andernach is in het Hagelkruispark een samentuin opgestart. Die krijgt de voorlopige naam Eetbaar Hagelkruis.

Na een studiebezoek in het Duitse Andernach kwam Transitie Ekeren vzw met het voorstel een 'eetbare' tuin in het Hagelkruispark in te richten. "We kregen van het district ongeveer 650m² ter beschikking. We starten nu met een klein stukje", zegt Sus Beckers, samen met Geertje Van Gompel een van de initiatiefnemers. Op de beschikbare oppervlakte worden bessenstruiken en bomen geplant, waaronder inheemse soorten. Er worden kruiden en (eetbare) bloemen gezaaid en vergeten groenten geteeld.

Vrijwilligers

"De opbrengst is bedoeld voor de vrijwilligers die de tuin onderhouden. Ook voor buurtbewoners of toevallige passanten van het park die zin hebben in iets lekkers. We hopen dat scholen aan ons initiatief willen meewerken", zegt Beckers. "Het park is een groene oase in het centrum van ons district en moet ook een rustpunt zijn voor wie er nood aan heeft", weet de Ekerse districtsschepen Ronny Kruyniers (Vooruit), bevoegd voor groen en parken. Hij vindt het een mooi initiatief dat scholen en verenigingen bij de samentuin worden betrokken.

Districtsburgemeester Koen Palinckx (rechts) en districtsschepen Ronny Kruyniers (links) steken de eerste spade in de grond. FOTO W&F

Later feest

"In 2016 kregen we van toenmalig districtsschepen Ludo Van Reusel (N-VA) in het Hagelkruispark een plaats toegewezen", weet Sus Beckers. Er kwamen vier werkgroepen: Trekkers, Denkers, Doeners en Genieters, voor de voorbereidingen. En nu, vijf jaar later dus, gaat de tuin effectief van start. De officiële start was vrijdag. Een beetje in mineur weliswaar, door corona, "maar later, als de coronamiserie achter de rug is, plannen we een groot feest", weet Sus Beckers. **(mawo)**

Geertje licht toe dat we werken vanuit de principes van de permacultuur, het samenwerken met de natuur en voegt er aan toe dat we met onze groep ook werken vanuit 'sociale permacultuur'.
Duurzaamheid is hierin belangrijk, net zoals de samenwerking met de buurt, de scholen, verenigingen.
Ondertussen wordt de tuin bekeken: met paaltjes en touwen wordt de indeling van de perceeltjes
duidelijk gemaakt, de eerste aanplantingen wachten op de lentezon en af en toe een malse regen.
Koen Palinckx en Ronny Kruynier maken een officiële spadesteek.
De start is officieel ingezet.
We danken het Districtsbestuur en de Groendienst voor het vertrouwen dat ze in ons stellen.

Groenzorg en voedsel gaan perfect samen niet alleen in een park maar veel ruimer. Andernach heeft het ons voorgedaan https://nl.urbangreenbluegrids.com/projects/the-bible-city-andernach/
Een voorstelling in woord en beeld: https://www.youtube.com/watch?v=3C4cLxwMBOk

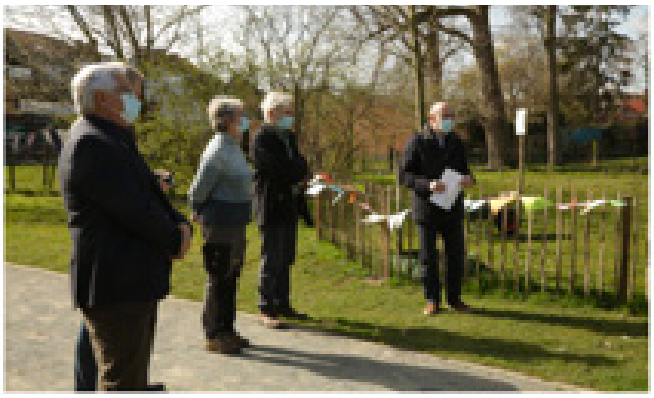

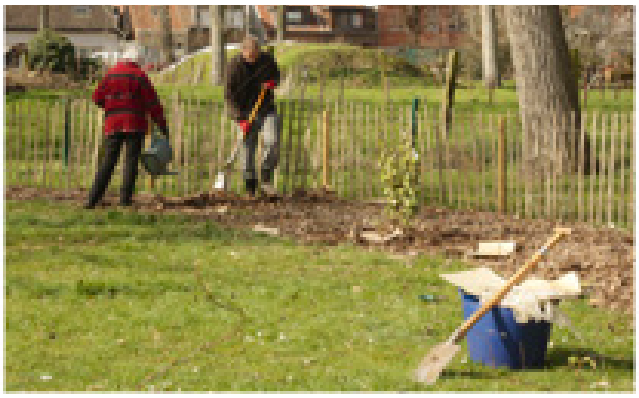

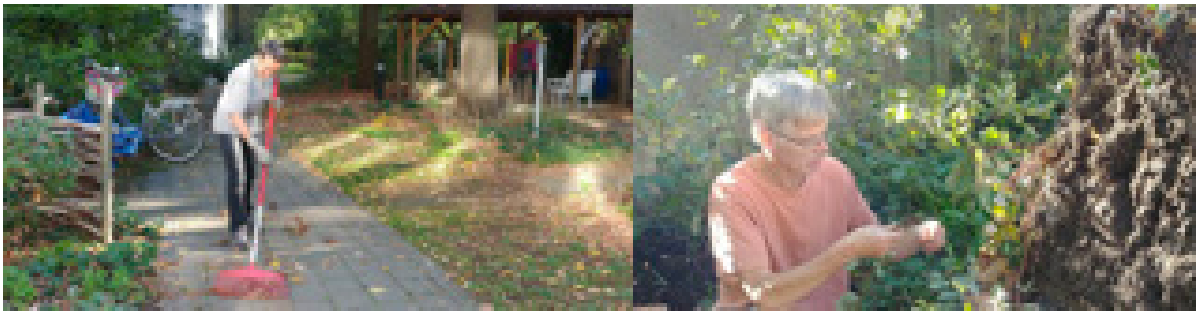

VERSLAG VANUIT HOF DE BEUKEN:

Wintertijd is klustijd voor de tuin. We zijn nu 2 hoge plantenbakken rijker die klaar staan om in te zaaien. Als de vorstkansen afnemen kan het zaaien beginnen. Dit is een klus waar de bewoners graag aan meewerken. Gezien de huidige coronamaatregelen zal het in hun eigen bubbel zijn.
Hugo D'Hooghe van de Eeuwige pluktuin heeft ons aan zaad van wortel, radijs, diverse slasoorten, witte raap en snijselder geholpen. https://nl-nl.facebook.com/DeEeuwigePluktuin
We laten ons toch graag leiden door Velt en Yggdrasil om te weten, wat wanneer mag gezaaid worden. Hierbij de link naar de moestuinkalender van Velt https://velt.be/ecologisch-leven-je-tuin/moestuinkalender en cursief hieronder een blogartikel van Frank Anrijs van Yggdrasil

Start Niet Te Vroeg in je Moestuin

Met alle paniek en extra maatregelen die de corona-crisis met zich meebrengt, is het gigantisch druk. De hoevewinkel draait overuren, en ondertussen zoeken we naarstig naar creatieve oplossingen om de komende cursussen toch te laten doorgaan. Door dit vele werk valt het mij lastig om te blijven schrijven, maar de koude die voorspeld wordt voor de komende dagen deed mij aan een andere koude periode denken die ongetwijfeld ook nog zijn kop zal opsteken.
Velen zijn door het warme weer van de laatste weken al druk aan het zaaien en planten, maar het is toch zeer riskant. De komende dagen gaat het 's nachts stevig vriezen, maar ook binnen enkele weken komt er waarschijnlijk een koude periode aan. Deze staat gekend als de rosse maan! Hierover heb ik enkele jaren al eens geschreven, het (aangepaste) artikel vind je hieronder.

Observeren en ervaring zijn belangrijk

Als er iets is dat ik de voorbije jaren geleerd heb, dan is het wel om veel beter naar de planten en de omgeving te kijken wanneer het gaat over planten en zaaien.
Veel te veel gefocussed zijn op een zaaikalender die bepaalde data vooropstelt als ideaal moment om te zaaien, geeft gegarandeerd problemen. Zeker de laatste jaren met seizoenen die blijkbaar wat verschuiven, kan je niet meer blindelings vertrouwen op zo'n kalender.
Koude periodes in het voorjaar en vorst na de ijsheiligen zijn geen rare weersomstandigheden meer, en dat maakt het tuinieren wel een beetje moeilijker. Zeker lang genoeg wachten in het voorjaar is de boodschap, in het voorjaar moet je je nooit haasten in de tuin!
Er is zelfs een bepaalde periode waarin je altijd goed moet opletten in het voorjaar en deze periode komt er weer aan!

Rosse maan

Het is de eerste volle maan na Pasen en dat is een speciale. Deze volle maan wordt de rosse maan genoemd en dat heeft een reden.
De rosse maan is een verschijnsel waar de boeren vroeger zeer beducht voor waren, dat blijkt ook uit enkele weerspreuken:

De Rosse Maan, die het geld laat gaan
Is de Rosse Maan langs gegaan, met het oogsten is het dan gedaan
Is er de rosse maan, alles is voor niks gedaan
De rosse maan is eigenlijk niet meer dan de eerste volle maan na Pasen. Maar deze volle maan is ondertussen berucht voor zijn koude periodes. Zeker wanneer deze volle maan gepaard gaat met open weer, dan is de kans op nachtvorst bijzonder groot!

Elk jaar opnieuw

Deze eerste volle maan na Pasen is een belangrijke om in het oog te houden! Elk jaar opnieuw is er zeer veel kans dat het rond deze volle maan zeer koud wordt en dat er nachtvorst volgt.
Denk hieraan als je tijdens de eerste warme dagen in april vol enthousiasme begint te zaaien en te planten buiten.
Bedenk dat al je moeite tevergeefs kan zijn als je dit doet voor de rosse maan, want de kans dat veel gaat afvriezen is heel groot. Desnoods wacht je nog even, of plant en zaai je enkel dingen die niet gevoelig zijn voor koude (sla, erwten, ...) en zet je de rest pas buiten na de rosse maan.
Maar besef dat deze periode van koude elk jaar terugkeert, bijna zonder uitzondering!
Vier jaar geleden heb ik hier ook over geschreven, ook toen was het heel koud tijdens de rosse maan: Let op voor de rosse maan!

Op het gemak!

In het voorjaar moet je je als tuinier zeker niet haasten en mag alles wat op het gemak gebeuren. Zeker als je natuurlijk tuiniert heb je in het voorjaar niet zo veel werk. De bedden zijn onkruidvrij door de dikke mulchlaag van het najaar. Ook heeft deze mulchlaag het bodemleven gevoed dat op zijn beurt je bodemstructuur heeft in orde gebracht.
Alles ligt dus klaar om te zaaien en te planten, maar wacht nog even tot de rosse maan is gepasseerd.

WAT KOMT ER AAN?

Wij kijken uit er naar uit om jullie te ontmoeten bij onze komende activiteiten!
Lezing Artsen voor Duurzaamheid: datum nog in te plannen
Transitie-café : datum nog in te plannen
- transitie-café meetup “composteren”
- transitie-café “plaats”
- transitie-café mobiliteit

Activiteiten Hof de Beuken: maandelijks 2 e zaterdag van de maand
Activiteiten Hagelkruispark: contact opnemen met Geertje
Creatieve namiddagen HdB Bunt. De activiteit ‘kabouters maken en schilderen’ met ecologische materialen: Verbinding tussen verschillende generaties rond natuur en ecologie. Jong geleerd is Oud gedaan

Plein pétillant 6-7-8 augustus

Door het succes van vorige jaren hopen wij dat onze gezellige activiteit van Plein pétillant, de bruisende ontmoeting op het Kristus Koningplein vol boeiende activiteiten dit jaar terug zal mogen plaatsvinden: plantenwanden maken, zomerbar, de krant lezen, boeken- en spullendeelkast, babbelbox, kinderanimatie, gezelschapsspellen en muziek o.m. van Sing Along door onze rusthuisbewoners.

TIPS EN DUIDING

KLIMAAT - DE GEBOUWDE OMGEVING

Als het over klimaat gaat, ligt de focus op het terugdringen van de CO2-uitstoot. Laat nu net de gebouwde omgeving een belangrijke bron voor CO2 zijn. Deze bewering heb ik (Erik L) niet zelf bedacht maar ontdekt op https://www.tno.nl/nl/tno-insights/artikelen/het-verduurzamen-van-woningen-ai-biedt-nieuwe-inzichten-en-kansen/
Hierbij het citaat:
"Je kunt er veel over soebatten, maar als je aanneemt dat een derde van alle CO2-uitstoot op de een of andere manier uit de gebouwde omgeving komt, dan snap je dat daar een hoop werk aan de winkel is", benadrukt Rogier Donkervoort.

Geen eenvoudig verhaal. Hoe begin je eraan zonder de nodige voorkennis.
Breng verschillende mensen samen en pak het collectief aan. Dit zou kunnen samen met het district en Befutura als verbouwpartner. Zij ontzorgen de bewoner en dankzij de collectieve aanpak bespaar je niet alleen op energie maar ook op uw budget https://www.youtube.com/watch?v=e-j7Pgfx-10
Misschien een tip om hierover een transitiecafé te houden, zodat je goed geïnformeerd aan de slag gaat.

DE VOEDSELPRODUCTIE

De overgang van koolstofuitstoot naar koolstofopslag is mogelijk met een gezonde bodem en de input van organisch materiaal. Dit kan o.a. met agroforestry. Het is een teeltcombinatie met bomen en akkerbouw of groententeelt. https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/plant-research/Open-teelten/show-openteelten/5-vragen-over-Agroforestry-bomen-en-landbouw-op-een-perceel.htm.

Er beweegt wat in de sector getuige de vele internetpublicaties:
VVSG: netwerkorganisatie voor de lokale besturen: https://www.vvsg.be/nieuws/lokale-voedselstrategieen-in-de-praktijk
Groeiende beweging voor agro-ecologie: https://www.voedsel-anders.be/voedsel-anders-ander-voedsel-ons-manifest
Wervel: https://wervel.be/gezondelandbouw/
Provincie Antwerpen: https://www.rurant.be/expertise/multifunctionele-land-en-tuinbouw/

ACITIVITEITEN VELT

ONLINE LEZING PERMACULTUUR
Dinsdag 13 april 2021 - 19:00 tot dinsdag 13 april 2021 - 21:00

PLANTENGIER & HEERMOES - ONLINE
woensdag 14 april 2021 - 19:15 woensdag 14 april 2021 - 21:30

ONLINE LEZING BIO BOLLEN MET SPECIALE AANDACHT VOOR STINZENPLANTEN
Donderdag 15 april 2021 - 19:00 tot donderdag 15 april 2021 - 21:00

BIOBLOEMBOLLEN VOOR HET VOORJAAR 2022
vrijdag 16 april 2021 - 19:30 vrijdag 16 april 2021 - 22:00

MOESTUINIEREN IN POTTEN OF BAKKEN ONLINE
zaterdag 17 april 2021 - 14:00 zaterdag 17 april 2021 - 16:00

EETBARE BLOEMEN - VAN ROOS TOT STAARTAAR
maandag 19 april 2021 - 19:30 maandag 19 april 2021 - 21:30

WEBINARS

> Economie van de Hoop
Donderdag 22 april 2021, 19.30 – 21.00 uur Grondstoffen: circulair als sleutel?
door Wietse Vermeulen, Tom Kuppens en Wies Willems

Donderdag 29 april 2021, 19.30 – 21.00 uur Agro-ecologie: de natuur als bondgenoot? door Stijn Van Hoestenberghe, Barbara Van Dyck en Suzy Serneels

Donderdag 6 mei, 19.30 – 21.00 uur De Donuteconomie: een 25%-revolutie?
door Bruno Delepierre, Brent Bleys en Dirk Van der Roost
Inschrijven per sessie via: https://www.ucsia.org/home/themalijnen/ethiek-en-economie/evenementen/de-donuteconomie-van-de-hoop/

> Rob Hopkins.
Op 1 april gaven Rob Hopkins, de 'founding father' van de transitie beweging, en Sarah McAdam, coördinator van het Transition Networ een webninar.
https://www.youtube.com/watch?v=2xaTZ8GE49k
• Het recente internationale evaluatierapport over impact, relevantie en potentieel van de transitie beweging vind je https://transitionnetwork.org/news-and-blog/what-you-told-us/
• Opnames van de recente What Next summit: https://www.youtube.com/playlist?list=PLzYHfM4__lhlSHeoZiRxcsOnRSBcs0ie6
• Website 'Municipalities in Transition' vind je https://municipalitiesintransition.org
• Podcast van Rob Hopkins 'from what if to what next' https://youtu.be/ngGEjxmpLOc
• Rob Hopkins te gast bij Transitie Nederland op dinsdag 13 april, meer info vind je https://transitiontowns.nl/events/transitie-treffen-online/

PROGRAMMA
> Tegenlicht https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht.html

BOEKEN:
> 6 graden" van Mark Lynas
Het boek ZES GRADEN laat zien hoe snel het klimaat verandert en beschrijft wat de gevolgen zijn van de opwarming van 1°C tot en met 6°C. Van orkanen tot stervend koraalrif en van verdrogend Amazonewoud tot hongersnood. Mark Lynas vat vele honderden wetenschappelijke artikelen uitermate leesbaar en aangrijpend voor ons samen.

> ABC van het klimaat van Ilse van Dienderen - Amber Paris - Hugo van Dienderen

INTERESSANTE WEBSITES
Home - Arboretum Kalmthout
https://www.natuurpunt.be/pagina/13x-tuinieren-de-lente
ByeByeGrass roept op gazon tot 1 mei niet te maaien | Metro (metrotime.be)
Lentevogels | Natuurpunt
https://mens-en-gezondheid.infonu.nl/kinderen/112540-activiteiten-en-spelletjes-voor-de-lente.html

Alle informatie en verslagen en plannen vind je op onze website www.ekeren.transitie.be/naslag of op onze Facebookgroep Transitie Ekeren https://www.facebook.com/groups/48476774804/

TRANSITIE=EÉN MET DE NATUUR.